

De Bijbel, wat is dat?

Tenach

De bijbel is een grote tweedelige boekenkast met verhalen, wetten, gedichten, visioenen en liederen. De eerste boekenkast valt in drie delen uiteen. Ze wordt in de joodse traditie **TeNaCH** genoemd. Want ze bestaat uit drie delen: **Tora** (wet, richtingwijzer) de kern, **Nebiim** (profeten) deze wijzen terug naar de kern als mensen die dreigen te vergeten en **CHetubim** (geschriften) mensen reageren op de Eeuwige (zoals in dit boek de onuitsprekelijke godsnaam verwoord wordt). Deze boeken zijn grotendeels in het Hebreeuws en in het Aramees geschreven. Tegen de tijd dat de rol versleten raakte werden de verhalen op een nieuwe rol overgeschreven en werd de oude rol met eer begraven. Eeuwenlang ging dat zo door. Aan het eind van de eerste eeuw van onze jaartelling werd in de joodse traditie vastgesteld welke rollen tot TeNaCH behoorden.

De rollen van TeNaCH werden later door de christenen in hun Bijbel opgenomen. Alleen de volgorde werd veranderd. De christenen trachtten de rollen historisch te ordenen.

(Bv. Als Ruth de overgrootmoeder van koning David is hoort die rol vóór de boeken Samuël te staan.)

We schrijven nu niet meer op rollen. De christenen hebben de joodse rollen in hun Bijbel opgenomen en er de titel: 'Oude Testament' aangegeven. Eigenlijk zou je moeten zeggen: 'Eerste Testament'.

Deuterocanoniek of apocrief

Tussen de derde en de eerste eeuw vóór onze jaartelling spraken veel joods gelovigen, die rond de Middellandse zee woonden Grieks. Alle boeken van TeNaCH werden in het Grieks vertaald. Deze vertaling heet: Septuagint.

In die tijd ontstaan ook nieuwe verhalen en gedichten. Het zijn deels Griekse vertalingen van Hebreeuwse of Aramese verhalen, deels ook oorspronkelijk in het Grieks geschreven werken. In de Rooms Katholieke traditie worden ze deuterocanoniek genoemd. Dat wil zeggen: in tweede (deutero) instantie aan de canon toegevoegd. Ze zijn in de Rooms Katholieke bijbel bij het Oude Testament gevoegd.

Als tijdens de Reformatie de bijbel in het Nederlands wordt vertaald, weten de Protestanten niet zo goed raad met de 'deuterocanonieke' geschriften. Ze noemen ze 'apocrief', dat betekent 'verborgen'. De eerste gemeenten die de Weg van Jezus wilden volgen zagen ze in de eerste eeuw van onze jaartelling óók niet las gezaghebbend. In de Statenvertaling werden ze wél vertaald, maar in een los katern in de Bijbel erbij gevoegd.

Dat ze wél gelezen werden in die tijd kun je op de schilderijen van Rembrandt zien! De Nieuwe Bijbelvertaling is te verkrijgen mét en zónder deuterocanonieke boeken. Je ziet ze daarom op een aparte plank boven de beide boekenkasten hiernaast liggen.

Nieuwe Testament

In de tweede eeuw n.C. besloten diegene die Jezus als de Messias zagen óók vast te leggen wat voor hen wél en niet tot de heilige geschriften behoorde. Er waren veel verhalen over Jezus in omloop. Wie hij was en wat hij gezegd en gedaan had, werd daarin verteld. Deze waren in het begin mondeling overgeleverd en in flarden opgeschreven en later door diverse mensen verzameld en tot een geheel gecomponeerd. Daar werden er vier uit geselecteerd. Ze werden de vier evangeliën genoemd.

Daarnaast waren er de verhalen van de volgelingen van Jezus. Hoe zij de boodschap van Jezus verder de wereld in brachten.

En er waren brieven, die antwoorden gaven op vragen die bij de mensen in die tijd leefden. Die brieven waren al vaak overgeschreven omdat er voor anderen óók belangrijke gedachten in stonden.

En tenslotte was er een visioen van Johannes.

De bundeling van al die geschriften noemden de christenen: het Nieuwe Testament. Ze vormen de tweede boekenkast.